

■ FORUM

Da l'anr a la FMR

Be in nov num, u ina strategia innovativa per las medias rumantschas?

Dacurt ha la Lia Rumantscha (LR) preschentà co che las medias rumantschas vegnan organisadas a partir da l'onn 2020. Il concept da la LR prevesa che l'Agentura da novitads rumantscha (anr) vegnia transformada en ina nova organisaziun che sa numna Fundaziun medias rumantschas (FMR). La FMR vegn a producir texts schurnalistics per tut las chasas edituras ch'edeschan gasettas rumantschas. Quai è numnadamain la Somedia SA cun La Quotidiana, la Gammeter SA cun la «Posta Ladina» e l'Uniun rumantscha da Surmeir cun la «Pagina da Surmeir». Quests editurs han suttascrit ensemen cun l'anr, Radiotelevisiun Rumantscha (RTR) e la LR ina «carta da cooperaziun» tenor il principi dal dar e dal prender. Las chasas edituras che retiran gratuitamain cuntengns da la plattafurma da la FMR pon far quai be sch'ellas mettan medemamain a disposiziun ils texts da lur agens schurnalists. La nova plattafurma da la FMR serva pia sco martgà per barattar cuntengns schurnalistics rumantschs.

Ina nova charedacziun a la testa da la FMR vegn a coordinar cun ils editurs la producziun dals cuntengns. Dentant che la FMR vegn a metter ses focus sin artitgels approfondads, analisas pli detagliadas e commentaris vegn RTR a producir vinavant novitads curtas tenor ses pensum francà en la concessiun. Lavur dubla duai vegnir evitada, sinergias coordinadas e la furnaziun da las schurnalistas e dals schurnalists professiunalists cun il sustegn dad RTR, l'actur il pli ferm. Tut ils pertutgads duain profitar da la nova collavuraziun tranter il maun public ed ils editurs privats.

Avert resta tge che capita cun la «Pagina da Surmeir». Fin oz ha l'anr transferì onn per onn 100 000 francs a l'Uniun rumantscha da Surmeir per che lezza sappia producir sia gasetta locala. Consequentamain prevesa il nov

concept ina divisiun clera tranter la FMR ed ils editurs. Ils daners publics èn per propi reservads per la FMR e na pon betg vegnir repartids als editurs. Uschiglio èsi be ina dumonda dal temp fin che la Somedia e la Gammeter SA dumondan era per almosnas. Per motivs d'effizienz e da la promoziun da l'unitad rumantscha pon ins sperar ch'i gartegiass d'integrar complettamain la «Pagina da Surmeir» en La Quotidiana. Il temp è mair da far in pass davent dal pensar stretg en direzziun d'ina cuminanza unida cun ina ferma gasetta per tut las Rumantschas e tut ils Rumantschs.

Tenor il concept actual n'èsi en pli betg cler co che la Somedia po furnir texts rumantschs a la FMR senza emploiar agens redactors. Sco gia menziunà è quai però la premissa per pudair retrair ils cuntengns gratuits da la FMR.

La gronda flaillezza dal concept preschentà è dentant che La Quotidiana resta vinavant en ils mauns da la chasa editura privata da la Somedia. La LR ha manchentà da deliberar la gasetta ord las lunas incalculablas da l'editur e da sorprender senza la responsabladad per la producziun da la gasetta. Quai fiss stà in pass consequent damai che la finanziaziun è garantida per la pli gronda part cun daners publics. La LR è sa suttamessa a la strategia da pressiu da la chasa editura da la Somedia ed ha liberà questa da tut ils custs redacziunals. Senza ristga finanziaria venda la Somedia als abunents da La Quotidiana in product ch'ella retira gratuitamain da la FMR. Il gudogn subvenziunà resta en la bursa dal mogul da medias dal Grischun. La dumonda è sulet quant ditg che questa alianza unilateral po funcziunar.

Resumà han ins cun quest concept para pudì salvar La Quotidiana per ils proxims onns. Il fatg che La Quotidiana sco gasetta surregiunala rumantscha ha in futur e duai survegnir dapli sub-

stanza è fitg allegraivel. Tenor il nov concept vegnan ils products da print però edids en la furma usitada – ed els na vegnan en il futur strusch ad avair dapli lecturas e lecturs. Pertge n'han ins betg prendì la schanza da reponderar la furma dals products da print?

RTR vegn a publictar las novitads digitalas pliras uras u schizunt dis avant ch'ellas vegnan stampadas en las gasettas rumantschas. La plattafurma digitala cun novitads dad RTR pudess vegnir complettada cun in magazin rumantsch emnil cun artitgels approfondads ch'ils schurnalists da la FMR retschertgan e scrivan. Las novitads dal di pudessan en il futur vegnir publicgadas sulet en furma digitala. Uschia fissan ellas actualas ed ins spargnass custs da stampa e distribuiziun. Il magazin rumantsch cun artitgels da qualitat sa drizzass a tut las Rumantschas e tut ils Rumantschs.

Igl è da giavischar ch'ils responsabels impundian tut las forzas per chattar la meglra schefredactura u il meglier schefredactor pussaivel per la FMR. Ina persuna giuvna cun experienscha sin il champ da medias, era da medias digitalas e socialas, po garantir cuntengns da relevanza e medemamain tschentar novs impuls per il futur. La digitalisaziun è ina realitad che na sa ferma betg al cunfin linguistic. I vala da mantegnair ils lecturs analogs e da generar ina nova purschida digitala, attractiva e flexibla, conferma al temp. Ina sfida ulteriura è da meglierar la derasaziun surregiunala da La Quotidiana. La nova charedacziun duai tenor la LR vegnir sustegnida d'in cussegl da fundaziun. In tal cussegl stuess vegnir complettà d'almain duas persunas giuvnas – uschenumnads digital natives – che pudessan enritgir la lavur strategica.

A la Lia Rumantscha, a La Quotidiana ed a la FMR pon ins giavischar buna fortuna! *Flurin Bundi, Sagogn/Turitg*